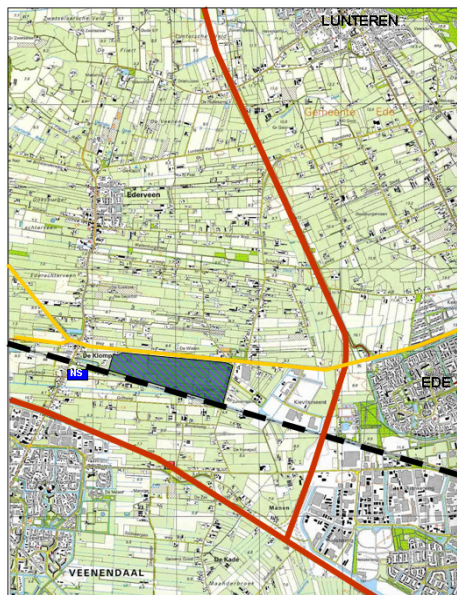

GEMEENTE EDE

Bestemmingsplan Ede ISEV
Wijzigingsplan recreatiegebied Ede West

Toelichting

Ontwerp
September 2009

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding voor het plan	3
2	Planbeschrijving	4
2.1	Situering van het plangebied	4
2.2	Beschrijving gewenste ontwikkeling	5
2.3	Noodzaak wijziging plangebied	5
3	Beleidsaspecten	6
3.1	Provinciaal beleid	6
3.1.1	Streekplan Gelderland	6
3.1.2	Interprovinciale Structuurvisie Ede-Veenendaal (ISEV)	7
3.1.3	Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost	8
3.2	Gemeentelijk beleid	8
3.2.1	Bestemmingsplan ISEV	8
3.2.2	Bestemmingsplan Ede West	9
3.2.3	Gemeentelijk verkeer en vervoersplan	10
3.2.4	Toerisme in Ede	10
4	Onderzoeksaspecten	11
4.1	Archeologie	11
4.2	Ecologie	12
4.3	Bodem	12
4.4	Water	13
4.5	Geluid	14
4.6	Luchtkwaliteit	15
4.7	Geurhinder	15
4.9	Externe veiligheid	16
4.10	MER-plicht	16
5	Juridische planopzet	18
6	Economische uitvoerbaarheid	19
7	Overleg en inspraak	20

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het plan

Ten noorden van de spoorlijn Utrecht - Arnhem wordt een recreatieplas aangelegd. Voor deze recreatieplas is het bestemmingsplan Recreatiegebied Ede West van kracht, welke is vastgesteld door de raad van de gemeente Ede op 14 mei 1998. Op 15 december 1998 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland dit bestemmingsplan goedgekeurd. Van een gedeelte van dit bestemmingsplan, in het zuidoosten, is het goedkeuringsbesluit van Gedeputeerde Staten door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op 13 juni 2000 vernietigd. Het betreffende gebied is vervolgens opgenomen in het bestemmingsplan Ede ISEV. Het bestemmingsplan Ede ISEV is vastgesteld door de raad op 29 januari 2004, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 31 augustus 2004 en onherroepelijk sinds 26 oktober 2005.

Het voorliggende plan is een, met inachtneming van artikel 3.6 lid 1 onder a van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), wijzigingsplan. Het omvat de wijziging van de bestemming "Landelijk gebied" van het bestemmingsplan Ede ISEV conform artikel 15 van de voorschriften van dat plan ten behoeve van de aanleg van dagrecreatie.

2 Planbeschrijving

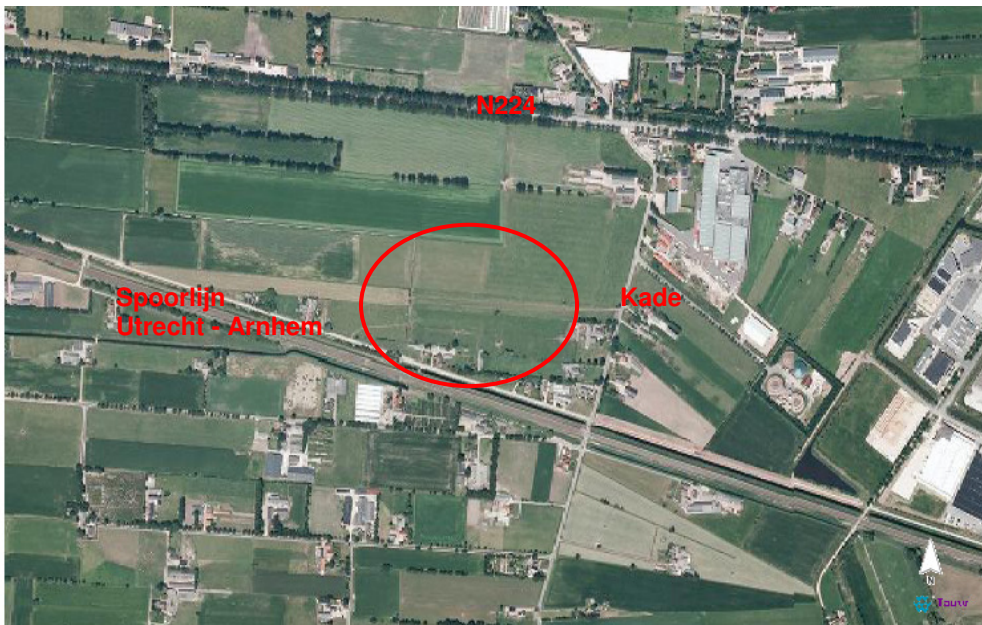
In dit hoofdstuk wordt de gewenste ontwikkeling in het recreatiegebied Ede West beschreven.

2.1 Situering van het plangebied

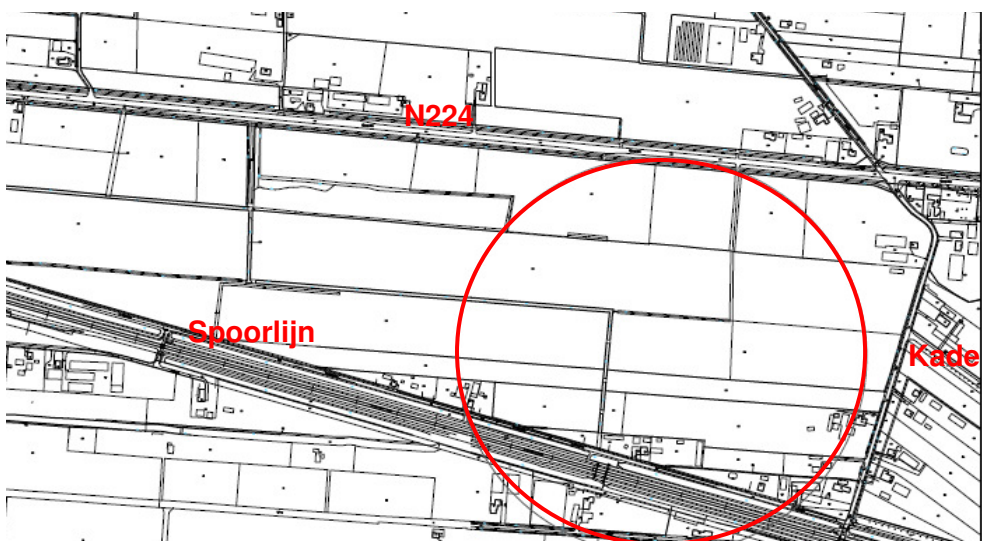
Het plangebied is gelegen ten westen van de gemeente Ede (tussen Ede en Veenendaal) en wordt begrensd door:

- de provinciale weg N224 in het noorden,
- de spoorlijn Utrecht - Arnhem/ Dr. Hoolboomweg in het zuiden,
- de Kade in het oosten en
- het dorp De Klomp in het westen.

De onderstaande luchtfoto en het onderstaande kaart geven de globale ligging van het plangebied nader weer.

Luchtfoto globale ligging van het plangebied: Recreatiegebied Ede West

Kaart globale ligging van het plangebied: Recreatiegebied Ede West

2.2 Beschrijving gewenste ontwikkeling

In de regio Ede blijkt een aanzienlijk tekort aan de mogelijkheden voor zwem- en oeverrecreatie. Om aan deze recreatiebehoefte tegemoet te komen, wil de gemeente Ede in samenwerking met een marktpartij een recreatiegebied met een recreatieplas, zwemmogelijkheden, strand en ligweiden ten westen van Ede ontwikkelen. Het recreatiegebied wordt gerealiseerd nadat in een deel van het gebied zand is gewonnen.

Het toekomstige recreatiegebied heeft een oppervlakte van circa 49 hectare met een plas van circa 25 hectare. Het recreatiegebied dient als buffer tussen Ede en Veenendaal en zal in een recreatieve behoefte van de regio voorzien. De aanleg van het gebied kan tevens inhoud geven aan de realisering van een natte ecologische verbindingzone.

2.3 Noodzaak wijziging plangebied

In het bestemmingsplan recreatiegebied Ede West (1998) is de afstand tussen veehouderijbedrijven en dagrecreatieterreinen die in acht gehouden dient te worden in verband met stankhinder beoordeeld op basis van de Richtlijn Veehouder en Stankhinder 1996. Er dient rekening gehouden te worden met de stankcirkels bij de inrichting van het terrein, zodat de agrarische bedrijvigheid niet door het recreatiegebied wordt gefrustreerd.

In de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 13 juni 2000 is het goedkeuringsbesluit van Gedeputeerde Staten inzake het bestemmingsplan Recreatiegebied Ede-West gedeeltelijk vernietigd. In deze uitspraak is bepaald dat, ten gevolge van een uitspraak van de Afdeling van 17 juli 1998, voor wat betreft de cumulatie van stankhinder niet dient te worden uitgegaan van de in de bovengenoemde Richtlijn gebruikte methode, maar van de methode zoals genoemd in het rapport “Beoordeling cumulatie stankhinder door intensieve veehouderij”. Op basis van dit rapport heeft de gemeente nieuwe berekeningen laten maken wat betreft de te verwachten cumulatie van stankhinder in het plangebied en de bestaande stankbelemmeringen voor uitbreiding van agrarische bedrijven in de omgeving van het plangebied. De berekeningen zijn verwerkt op een kaart van het plangebied, waarbij met een lijn is aangegeven tot waar de stankhinder op grond van de berekeningen tot overlast aanleiding kan geven. Deze grenslijn loopt over een deel van de gronden met de bestemming “Dagrecreatiegebied”. Op grond van deze berekening en de daaruit volgende belijning op de plankaart heeft de Afdeling bestuursrechtspraak destijds geoordeeld dat het goedkeuringsbesluit dient te worden vernietigd en dat aan het gedeelte van het plangebied dat valt binnen de cumulatieve stankcirkel van de nabijgelegen agrarische bedrijven goedkeuring werd onthouden.

Het goedkeuringsbesluit is dus gedeeltelijk vernietigd omdat onvoldoende rekening was gehouden met de cumulatie van de stankhinder afkomstig van de in de directe omgeving van de toekomstige recreatieplas gelegen agrarische bedrijven. Inmiddels is op 1 januari 2007 de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) in werking getreden. Deze wet vervangt de Wet stankemissie veehouderijen die van toepassing is in reconstructiegebieden en de drie “stankrichtlijnen” die van toepassing zijn in de rest van Nederland: de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996, de Brochure Veehouderij en Hinderwet 1985 en het Rapport Beoordeling cumulatie van stankhinder door intensieve veehouderij 1996. Op grond van de Wgv worden minder objecten dan voorheen beschermd en bestaat de verwachting dat het aantal bedrijven dat ontwikkelingsmogelijkheden heeft groter is.

In paragraaf 3.2.2 wordt nader ingegaan op de mogelijkheid om gebruik te maken van de wijzigingsbevoegdheid.

3 Beleidsaspecten

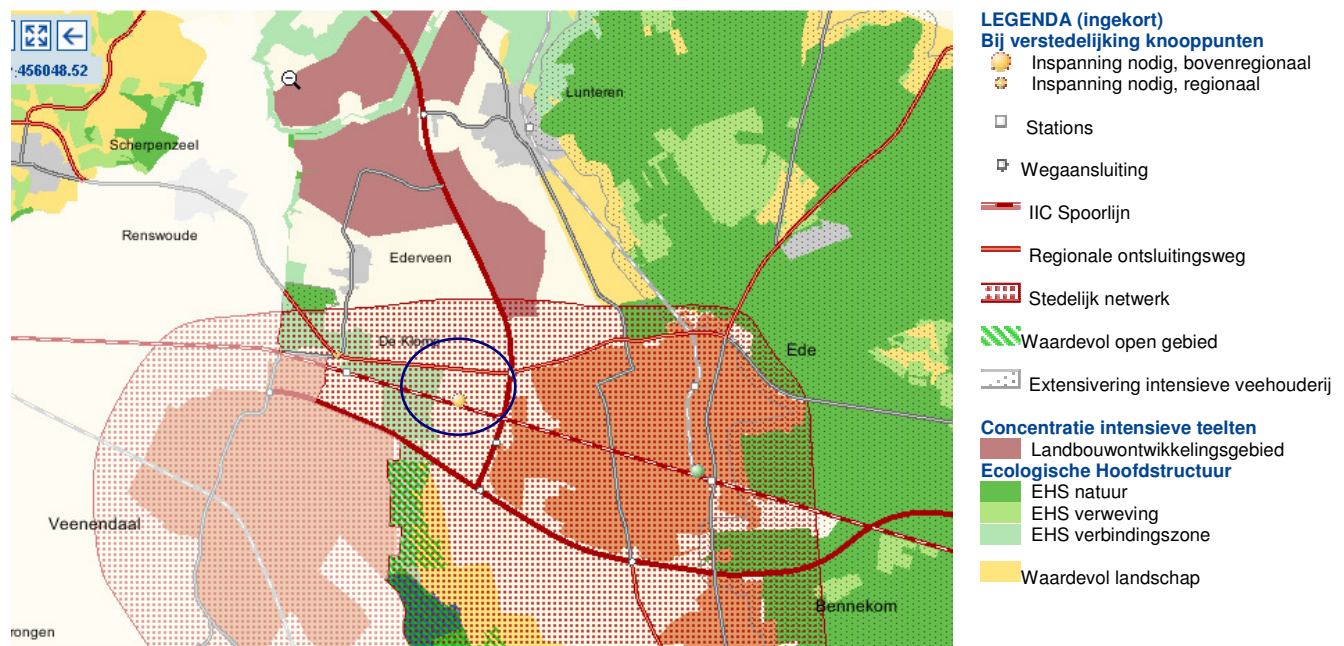
In dit hoofdstuk wordt een korte beschrijving gegeven van het vigerende beleid en worden enkele belangrijke ruimtelijke ontwikkelingen die in dit kader in de directe omgeving van het plangebied spelen beschreven.

3.1 Provinciaal beleid

3.1.1 Streekplan Gelderland

Het ruimtelijk beleid is beschreven in het Streekplan Gelderland 2005, vastgesteld door Provinciale Staten op 29 juni 2005. Eén van de beleidspunten is gericht op de samenhang in het landelijk gebied. De ontwikkeling van gebruiksfuncties, zoals woningbouw, de aanleg van bedrijventerreinen en natuurontwikkeling, moeten bijdragen aan verbetering van de landschappelijke samenhang. Door nieuwe functies in lijn met bestaande patronen te ontwerpen, kan meerwaarde voor de landschappelijke samenhang worden bereikt. Toeristische en recreatieve activiteiten zijn in het algemeen sterk gebonden aan landschappelijke kwaliteiten en specifieke gebiedskenmerken, zoals water of bosgebieden.

Het plangebied (binnen de blauwe cirkel op onderstaande kaart) maakt deel uit van het deelgebied Vallei en valt binnen het Stedelijk netwerk en grenst aan een gebied dat is aangewezen als "Ecologische Hoofdstructuur, verbindingszone". Voor de regio Vallei geldt met betrekking tot toerisme en recreatie dat deze geënt dient te zijn op cultuurhistorie en landschappelijke waarden. Een van de ontwikkelingen in het gebied is verbetering van de kwaliteit en de vitaliteit van landelijk gebied in de groene Valleiband als ecologische verbinding. Op de Beleidskaart Ruimtelijke Structuur van het streekplan heeft het plangebied de aanduiding "multifunctioneel gebied, daar waar de bedrijventerreinen zijn gepland, en EHS verbindingszone, daar waar het open, landelijk gebied ligt en het recreatiegebied is gepland".

Uitsnede van de beleidskaart Ruimtelijke structuur behorende bij het Streekplan Gelderland 2005

Het Stedelijk netwerk waar het plangebied in is gelegen is het netwerk Wageningen, Ede, Rhenen en Veenendaal (WERV). Tussen dit stedelijk netwerk is het Binnenveld gelegen. Het Binnenveld is een

groen-blauw hart ten behoeve van waterberging, natuurontwikkeling en stedelijke uitloop. Recreatief groen binnen het stedelijk netwerk WERV is van groot belang. Het Binnenveld sluit aan op een groene buffer tussen Ede en Veenendaal. Het is niet gewenst dat beide kernen aan elkaar groeien. Voor de stedelijke uitbreiding van Ede-Veenendaal is in het kader van ISEV een uitloopgebied van vijftig hectare, aansluitend op de Utrechtse Heuvelrug en het Binnenveld, voorzien. Het te realiseren gebied voor dagrecreatie is gelegen in deze groene buffer en maakt onderdeel uit van het uitloopgebied. Het toekomstige recreatiegebied Ede-West valt geheel binnen de aanduiding "Groen in en om de stad". In het kader van de planontwikkeling voor het stedelijk gebied kan de gemeente de afweging ten behoeve van recreatieve voorzieningen maken. De ontwikkeling van het recreatiegebied Ede West dient beschouwd te worden als intensieve dagrecreatie. Het is niet alleen een zwemplas met een zandstrand. Nadrukkelijk wordt een diversiteit aan voorzieningen voor ogen gesteld. Op de recreatiekaart welke onderdeel uit maakt van het streekplan Gelderland 2005 is het plangebied aangegeven als een dagrecreatief concentratiepunt.

Uitsnede recreatiekaart behorende bij het Streekplan Gelderland 2005

Om de ecologische waarden van afzonderlijke natuurgebieden duurzaam te vergroten worden tussen deze natuurgebieden ecologische verbindingszones gerealiseerd. Gemeenten dienen ecologische verbindingszones indicatief in hun bestemmingsplannen op te nemen en na verwerving concreet vast te leggen. Het plangebied grenst aan een ecologische verbindingszone tussen het Binnenveld en de Vallei.

De inrichting van het recreatiegebied met onder andere een recreatieplas betekent dat er ontgronding moet plaatsvinden. Het streekplan geeft geen ontgrondingslocatie weer. Bij de winning van primaire bouwgrondstoffen moet koppeling plaatsvinden met de realisatie van de gewenste functies, in casu een recreatieplas. Het project moet, voor winning van primaire bouwgrondstoffen, ruimtelijk meerwaarde bieden.

3.1.2 Interprovinciale Structuurvisie Ede-Veenendaal (ISEV)

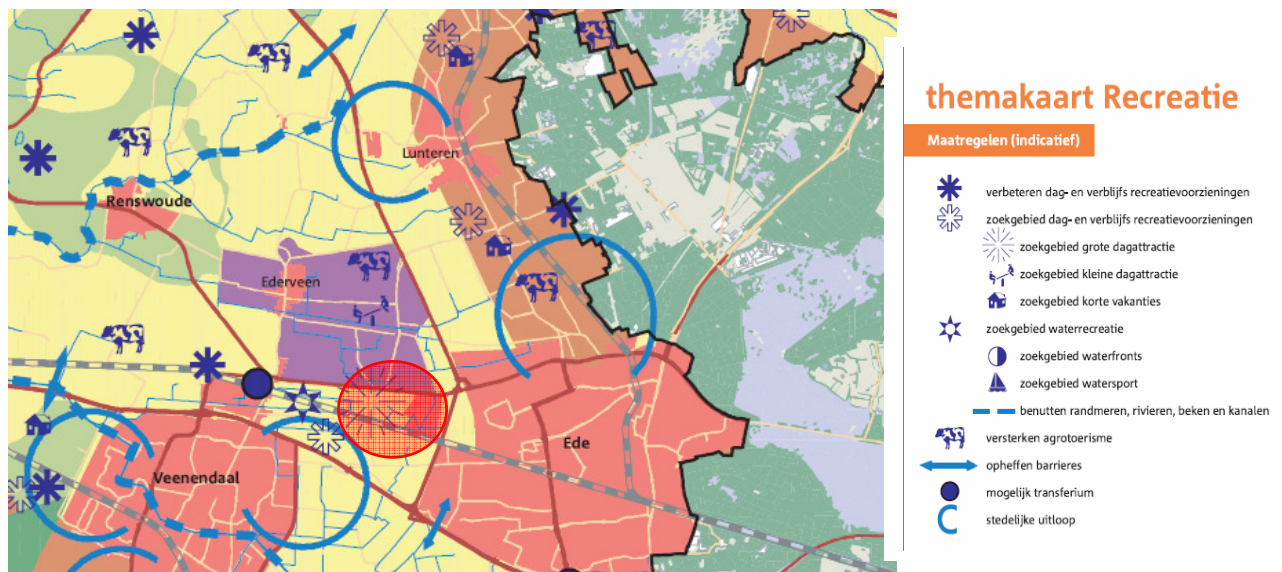
Ten behoeve van de afstemming van de stedelijke ontwikkeling van Ede en Veenendaal is de Interprovinciale Structuurvisie Ede-Veenendaal opgesteld. Daarin is vastgelegd dat voor de periode tot 2015 de nieuwe woonwijken Ede-Kernhem en Veenendaal-oost worden gerealiseerd en dat de behoefte aan bedrijventerreinen wordt gelenigd door de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen aan de west en oostzijde van De Klomp (circa 100 hectare), en aan de westzijde van Ede (ook circa 100 hectare). In het tussengebied tussen de nieuwe bedrijventerreinen van Ede en Veenendaal is een

bufferzone aangegeven die wordt ingericht als fysieke buffer. In de Interprovinciale Structuurvisie is vastgelegd dat nog nadere uitwerking van dit tussengebied zal plaatsvinden, enerzijds als te handhaven agrarisch gebied en anderzijds als gebied voor passief en actief recreatief gebruik.

3.1.3 Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost

Op 10 januari 2005 is door Provinciale Staten van Utrecht, met instemming van de Provinciale Staten van Gelderland het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost vastgesteld. Het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost voorziet voor wat betreft recreatie in onder meer verbetering van de kwaliteit van recreatief - toeristische bedrijven en terreinen, beperkte mogelijkheden nieuwe dagrecreatierreinen en inrichting van het Stedelijk Uitloopgebied. Het plangebied is op de Beleidskaart van het reconstructieplan aangeduid als verwevingsgebied. Een verwevingsgebied vormt het overgangsgebied tussen de extensivering- en landbouwontwikkelingsgebieden, waarin sprake is van een sterke verwevenheid van functies. Bij deze verwevenheid kan sprake zijn van accenten die liggen op natuur, landschap en/of water, maar steeds in combinatie met landbouw. Het beleid voor verwevingsgebieden is gericht op het bevorderen van een passende combinatie van landbouw, natuur, landschap, recreatie, werken en wonen met bijbehorende kwaliteiten.

Op de themakaart Recreatie, welke onderdeel uit maakt van het reconstructieplan, is het gebied bestemd voor “zoekgebied grote dagattractie”.

Uitsnede uit themakaart Recreatie van het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost

3.2 Gemeentelijk beleid

3.2.1 Bestemmingsplan ISEV

In 1992 is in de Interprovinciale Structuurvisie Ede-Veenendaal (ISEV) geconstateerd dat de gemeenten Ede en Veenendaal tot 2015 voor een forse ruimtelijke planningsopgave staan. Ede en Veenendaal hebben een convenant voor deze opgave afgesloten. Na de vaststelling van het structuurplan ISEV uit 2000 is hiermee gestart. Het bestemmingsplan is de uitwerking van de geformuleerde uitgangspunten. Het plan omvat de realisatie van drie bedrijventerreinen en herstructurering van het tussenliggende agrarische gebied tot een EVZ en stedelijk uitloopgebied. In totaal omvat het bestemmingsplan ISEV 150 hectare (inclusief omliggende groenzones en weginfrastructuur). Alleen de zuidoosthoek van het plangebied recreatiegebied Ede-West (De Kade) maakt deel uit van het bestemmingsplan ISEV.

In dit bestemmingsplan is in artikel 15, lid 1, een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor dagrecreatie in het plangebied. Deze wijzigingsbevoegdheid luidt als volgt:

“d. Burgemeester en Wethouders kunnen overeenkomstig artikel 11 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening de bestemming van de nader op de plankaart met “wijzigingsgebied dagrecreatie” aangeduide gronden wijzigen in de bestemming “Dagrecreatie.”

Vervolgens zijn de volgende specifieke afwegingscriteria opgenomen:

“Wijziging plan ten behoeve van de aanleg van dagrecreatie

e. wijziging als bedoeld in lid 1 sub d is uitsluitend toegestaan onder de volgende voorwaarden:

1. na wijziging zijn de hierna volgende voorzieningen toegestaan:

- zandwinning;*
- strand, lig- en speelweiden en water;*
- sport- en speelvoorzieningen;*
- paden en visoevers;*
- groenvoorzieningen;*
- ontsluiting en parkeervoorzieningen.;*

2. uitsluitend bouwwerken, geen gebouw zijnde, zijn toegestaan met een bouwhoogte van niet meer dan 10m;

3. de wijziging mag uitsluitend worden vastgesteld mits omliggende bedrijven niet onevenredig worden geschaad in de bedrijfsvoering.”

3.2.2 Bestemmingsplan Ede West

Het goedkeuringsbesluit voor het bestemmingsplan Recreatie gebied Ede-West is op 13 juni 2000 deels vernietigd door de Afdeling bestuursrechtspraak van Raad van State, omdat onvoldoende rekening is gehouden met de cumulatie van stankhinder van nabijgelegen agrarische bedrijven. Het betreffende gedeelte van het gebied is opgenomen in het bestemmingsplan ISEV. Aangezien bij vaststelling van het bestemmingsplan ISEV de cumulatierегeling nog van toepassing was, is het gedeelte bestemd als "Landelijk gebied" met een wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van de aanleg van dagrecreatie. Inmiddels is, met de vaststelling van het reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost, de cumulatierегeling voor het gebied vervallen. Voor toepassing van de wijzigingsbevoegdheid dient in ieder geval wel naar de individuele stankcirkels te worden gekeken. Een van de voorwaarden voor toepassing van de wijzigingsbevoegdheid is namelijk dat omliggende bedrijven niet onevenredig worden geschaad in de bedrijfsvoering.

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) stelt een beoordelingskader met regels voor de ten hoogste toegestane geurbelasting op een “geurgevoelig object”. In het wetvoorstel van de Wgv werd een “geurgevoelig object” omschreven als: “locatie, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf, en die daarvoor permanent of regelmatig wordt gebruikt”. Door het woord “locatie” vielen niet alleen woningen en dergelijke onder het begrip, maar ook recreatieterreinen. Bij amendement is de definitie van het begrip “geurgevoelig object” vervolgens gewijzigd in: “gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt”. De Wgv merkt, anders dan de Wet stankemissie veehouderijen en de stankrichtlijnen, objecten voor dagrecreatie niet als geurgevoelig object, aan.

Het vigerende bestemmingsplan voor het recreatiegebied gaat uit van een maximale opvangcapaciteit van 6.000 bezoekers per dag.

3.2.3 Gemeentelijk verkeer en vervoersplan

In het gemeentelijk verkeer en vervoersplan is geen specifieke aandacht voor de ontsluiting van het recreatiegebied Ede-West. Ede heeft een netwerk van “snelfietsroutes”. Dit zijn verbindingen tussen station en centrum met omliggende wijken en concentraties van onderwijs en werkgelegenheid. Deze routes hebben een bijbehorend hoger kwaliteitsniveau. Langs de N224 ligt eveneens een snelfietsroute. Deze loopt tot aan de Meikade, op korte afstand van het recreatiegebied.

3.2.4 Toerisme in Ede

De gemeente Ede wil het toerisme in Ede bevorderen. In de kadernota Economisch Beleid is toerisme & recreatie aangewezen als één van de speerpunten voor het economische beleid. Daarnaast is toerisme een middel om Ede landelijk op de kaart te zetten en om draagvlak voor recreatieve voorzieningen te creëren.

Inspelen op functieverbreiding van het platteland is een van de maatregelen om dit te bereiken. Het recreatiegebied Ede-West past binnen deze functieverbreiding en geeft tevens een recreatieve impuls aan het ISEV-gebied. Door de goede bereikbaarheid is het gebied een geschikte locatie voor een dagattractie.

4 Onderzoeksaspecten

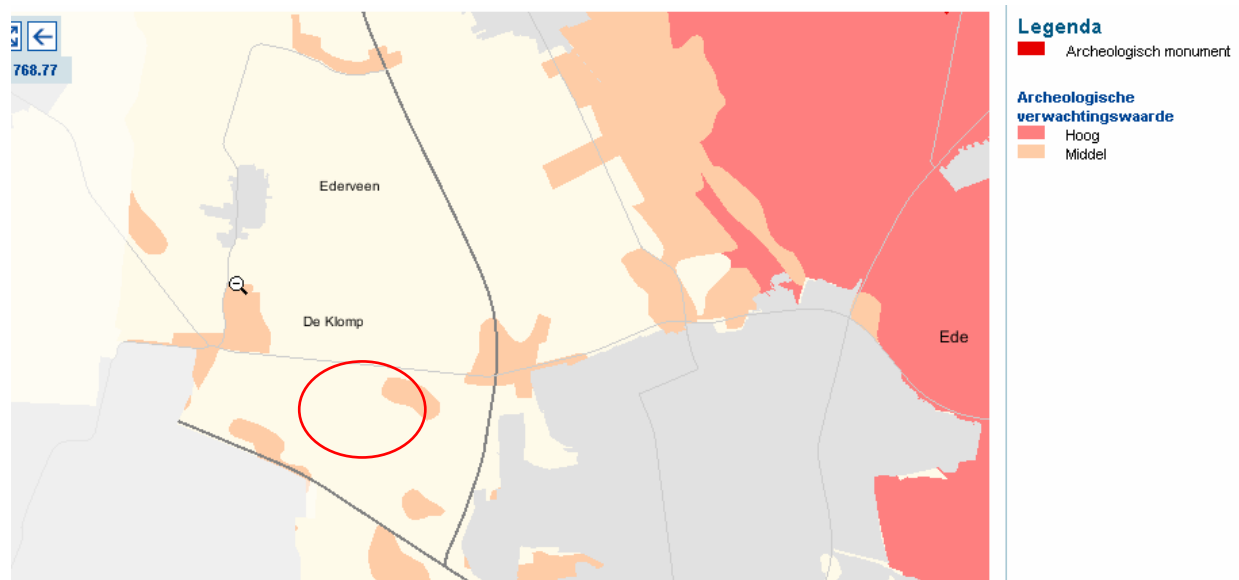
Hieronder volgt een samenvatting van de diverse onderzoeken die zijn verricht ten behoeve van de ontwikkeling van het plangebied.

4.1 Archeologie

In het kader van de realisatie van het recreatiegebied moeten graaf- en ontgrondingwerkzaamheden plaatsvinden. Hierdoor kunnen archeologische waarden in het gebied worden aangetast of vernietigd. Het inventariserend archeologisch onderzoek heeft tot doel in kaart te brengen welke archeologische waarden aanwezig zijn. Bureau RAAP heeft voor het plangebied Recreatieplas Ede-West een inventariserend archeologisch onderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn beschreven in een rapport d.d. 30 juli 2002 met nummer 818. Tijdens het archeologisch onderzoek zijn er geen aanwijzingen aangetroffen voor de aanwezigheid van archeologische resten in de ondergrond. Hoewel de enkele aangetroffen stukken vuursteen kunnen worden beschouwd als een aanwijzing voor bewoning van het gebied in de Prehistorie, ontbreken verdere aanwijzingen dat uit deze periode archeologische sporen in het plangebied verwacht mogen worden. Behalve het ontbreken van duidelijke vondstconcentraties, maken ook de ongunstige geomorfologische situatie en verstoorde bodemopbouw de aanwezigheid van archeologische sporen onwaarschijnlijk.

Op basis van het archeologisch onderzoek worden geen aanbevelingen voor vervolgonderzoek gedaan. Vanuit archeologisch oogpunt zijn er geen bezwaren en/of beperkingen ten aanzien van de geplande ontwikkelingen.

Uit de Archeologische verwachtingenkaart welke onderdeel uit maakt van het Streekplan Gelderland blijkt dat de archeologische verwachtingswaarde ter hoogte van het plangebied laag tot middel is.

4.2 Ecologie

Het plangebied maakt deel uit van het open veenontginninglandschap tussen Ede en Veenendaal en wordt gekenmerkt door langgerekte verkavelingstroken die oost-west zijn georiënteerd. De tussenliggende afwateringsloten monden, via de Noordelijke Spoorloot en de Zijdewetering, uiteindelijk uit in het Valleikanaal. Het gebied is volledig in gebruik als bouwland en grasland. Langs de randen van het gebied en langs De Kade en de Dr. Hoolboomweg is bebouwing aanwezig.

Door de gemeente Ede is er een veldbezoek gedaan. Ten opzichte van eerdere bezoeken zijn er geen wijziging opgetreden. De flora in het plangebied wordt sterk beïnvloed door het overwegend agrarische karakter. Begroeiing met enige ecologische waarde komt slechts voor in de houtwallen en houtsingels die perceelgrenzen vormen en bij de spoorloot. Over de fauna in het gebied is veel minder bekend dan over de flora. De aanwezige natuurelementen geven voor fauna zonder twijfel gelegenheid voor broeden, schuilen en het zoeken naar voedsel. Er zijn geen beschermde soorten in het plangebied. Een Flora en Fauna onderzoek is op voorhand niet nodig. Wanneer er ruimtelijke ingrepen in het wijzigingsgebied plaatsvinden, dient het terrein onderzocht te worden.

Bovendien heeft ecologisch adviesbureau STL in 1996 nog een onderzoek uitgevoerd naar de ecologische en landschappelijke inpassing van het recreatiegebied. In het onderzoeksrapport is aangegeven dat de plas met zijn oevers het belangrijkste biotoop vormt binnen het plangebied. De voeding van de plas met schoon kwelwater en de aanwezigheid van een zandige bodem maken de plas in principe geschikt voor een bijzondere levensgemeenschap van planten en dieren. Perspectieven liggen in water- en oevervegetaties die gebonden zijn aan een matig voedselrijk milieu. Het geheel zal worden aangelegd en beheerd met het oog op een ecologisch beheer. Bij de aanleg van de groenstructuur zal zo veel mogelijk aangesloten worden op landschapselementen in de omgeving.

Een belangrijke randvoorwaarde voor de inrichting van het recreatiegebied is dan ook het aanbrengen van een zonering tussen de natuur en de recreatieve functie. Daarnaast is handhaving van een goede waterkwaliteit een basisvoorwaarde voor de ontwikkeling van een rijk planten- en dierenleven in en langs de plas. In dit kader zal de plas niet in verbinding worden gebracht met de Zijdewetering. De Zijdewetering voert namelijk het effluent van de rioolwaterzuiveringsinstallatie bij Ede af. Dit water is weliswaar ontdaan van de meeste stikstof- en fosforverbindingen, maar bevat aanzienlijk meer van deze stoffen dan met het grondwater kan worden aangevoerd. Voor natuurontwikkeling zijn bovendien flauwe oevers noodzakelijk. De vorm van de oevers speelt een rol bij het aantal water- en moerasplanten dat zich kan vestigen.

Grenzend aan het plangebied ligt een Ecologische Verbindingszone (EVZ). De EVZ is noord-zuid gericht en ligt aan de westzijde van het wijzigingsgebied.

4.3 Bodem

Uit door de gemeente Ede uitgevoerd historisch bodemonderzoek is gebleken dat het plangebied onverdacht is. Ter onderbouwing van deze conclusie is in 1996 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Hierbij zijn plaatselijk enkele lichte verontreinigingen aangetroffen. De overschrijdingen van de streefwaarden zijn echter zo gering dat dit, voor zover thans bekend, geen beperking stelt aan de toekomstige gebruiksmogelijkheden van het terrein.

Er is in 1996 een onderzoek uitgevoerd door Fugro naar de kwaliteit en de toepasbaarheid van het vrijkomende zand.¹ Uit dit onderzoek kunnen de onderstaande conclusies worden getrokken.

De bodem in het plangebied is globaal als volgt opgebouwd²:

- 0 m tot 0,3 - 0,9 m: teelaarde
- 0,3 - 0,9 m tot 13 - 14 m: fijn ziltig zand met diverse stoorlagen (1^e watervoerend pakket)
- 13 - 14 m tot 15 - 17 m: veen en/of klei/leem (1^e waterremmend pakket)
- 15 - 17 m tot 20,6 m: vast fijn ziltig zand zonder stoorlagen (2^e watervoerend pakket)
- vanaf 28 m: klei/leem (2^e waterremmend pakket).

Het zand in het gebied is voornamelijk geschikt voor de toepassing als “zand in aanvulling of ophoging”. Indien de kwaliteit van “zand in zandbed” gewenst is, dienen voldoende fijne delen uit de stoorlagen (veen) te worden gespoeld. Voor “zand in zandbed” komt in aanmerking:

- de onderkant van de teelaarde laag tot gemiddeld 4 - 5 m;
- enkele dunne tussenzandlagen tussen gemiddeld 7 -13 m.

De maximale hoeveelheid te winnen zand voor de gehele plas bedraagt circa 2.000.000 m².

4.4 Water

De grondwaterstroming is globaal van oost naar west gericht. De stijghoogte van het grondwater fluctueert met de gebiedsneerslag en de neerslagintensiteit op het Veluwemassief. Zowel in het eerste als tweede watervoerend pakket is een stijghoogte aanwezig van één tot twee meter beneden maaiveld. De kwelhoeveelheden vanuit de ondergrond zijn vrij gering en bedragen tussen 0,5 mm en 1 mm per etmaal. Gedurende het jaar wisselen kwel en infiltratie elkaar af. De kwelstroom is gering en kwelwater uit de diepere ondergrond komt waarschijnlijk alleen in het voorjaar aan de oppervlakte. De aanwezigheid van diep kwelwater is in ecologisch opzicht een positief aspect, gezien de aanwezigheid van kalk en ijzerhoudende mineralen.

Op circa 13 - 15 meter diepte bevindt zich een slecht doorlatende kleilaag, die de diepere watervoerende laag afsluit. Het al dan niet doorbreken van deze laag bepaalt in sterke mate eventuele effecten op de diepere grondwaterstroming en de kwelstroom. De diepte van de zandwinning bedraagt daarom ten hoogste 14 meter.

Op de Zijdewetering, die langs het recreatiegebied loopt, wordt effluent geloosd van de rioolwaterzuiveringsinstallatie van Ede.

Waterkwaliteit

De kwaliteit van het water van de recreatieplas moet zodanig zijn dat het als zwemwater gebruikt kan worden. Uit het onderzoek van Fugro uit 1996 blijkt tevens dat de verwachte kwaliteit van het zwemwater voldoende is. Er bestaat geen gevaar voor aantasting van het grondwater door (omliggende en) bekende bodemverontreinigingen. Weliswaar is de Noordelijke Spoorstoot ernstig verontreinigd, echter door de westelijke afstroomrichting is dit niet van invloed op de waterkwaliteit in het plangebied. Verder heeft de plas met een totale wateroppervlakte van 25 hectare voldoende zelfreinigend vermogen om bij intensief recreatief gebruik toch van goede kwaliteit te blijven.

¹ Onderzoek genaamd: Geotechnische rapport betreffende de geohydrologische analyse zandwin- en recreatieplas ten noorden van de dr. Holboomweg te Ede.

² In meters beneden maaiveld (verkend tot max 20,6 m). De maaiveldhoote ter plaatse bedraagt ca. 7,5 tot 8,5 m boven NAP.

4.5 Geluid

Met betrekking tot geluidhinder kunnen de volgende situaties worden onderscheiden:

1. de (tijdelijke) activiteiten die noodzakelijk zijn om het gebied te realiseren, waardoor geluidhinder kan ontstaan in verband met verkeersbewegingen, graaf- en baggerwerkzaamheden;
2. na realisatie kan er sprake zijn van een toename van het gemotoriseerd verkeer op de wegen die als aanvoerroute voor het gebied zullen worden gebruikt;
3. bovendien is er dan ook lawaai als gevolg van het gebruik van het terrein, dat een belasting kan vormen voor omwonenden;
4. tevens is er lawaai uit de omgeving dat een belasting kan vormen voor de gebruikers van het gebied.

Met betrekking tot bovengenoemde situaties waar sprake kan zijn van geluidhinder spelen de Wet geluidhinder en de Wet milieubeheer een rol.

Ad 1. Het instellen van noodzakelijke maatregelen ter voorkoming van geluidhinder tijdens de tijdelijke activiteiten ten behoeve van zandwinning, wordt via de milieuvergunning geregeld. Het is niet noodzakelijk om hiervoor, aanvullend, in het wijzigingsplan regels worden gesteld.

Ad 2. Toename van het verkeer is pas een reden voor het nemen van wettelijke maatregelen op grond van de Wet geluidhinder, indien er sprake is van reconstructie van een weg. Op de Kade zal een nieuwe toegang naar het dagrecreatiegebied worden gemaakt en het kruispunt van de N224 met de Kade zal worden gereconstrueerd. De Wet Milieubeheer is op het dagrecreatiegebied niet van toepassing. Er worden geen inrichtingen gerealiseerd waarvoor een milieuvergunning noodzakelijk is.

Op situatie 3 als 4 zijn zowel de Wet milieubeheer als de Wet geluidhinder niet van toepassing. Het recreatiegebied Ede West valt niet onder het inrichtingenbesluit van de Wet milieubeheer. Er is dan ook geen sprake van een wettelijke noodzaak ter voorkoming van eventuele geluidsoverlast. Desalniettemin is het raadzaam om bij de inrichting van het terrein rekening te houden met het beperken van de milieuhinder door de afstand tussen hindergevoelige objecten zoals woningen en lawaaiige activiteiten zo groot mogelijk te houden, bijvoorbeeld via zonering. In de opzet van het recreatiegebied zijn groenzones en wallen langs de randen gepland; de meer lawaaiige activiteiten vinden in het centrum van het gebied plaats.

Naar aanleiding van de mogelijke geluidhinder zoals aangegeven in situatie 1 en 2 is er ten behoeve van het bestemmingsplan een 'Verkennd akoestisch onderzoek Recreatiegebied Ede-West' uitgevoerd door DHV Milieu en Infrastructuur BV.³ Op basis van dit onderzoek zijn de volgende conclusies getrokken:

- In verband met de toekomstige situatie zal de geluidsbelasting vanwege de N224 toenemen met 1,2 dB(A). Door een afname van de etmaalintensiteit, in verband met de reconstructie, zal op een groot deel van de Kade de geluidsbelasting met circa 1,9 dB(A) afnemen. Op het wegvlak tussen de geprojecteerde entree naar het recreatiegebied en de aansluiting van de N224 neemt de etmaalintensiteit echter toe. Door de afname van het aandeel middelzwaar en zwaar vrachtverkeer neemt op het deel tussen de entree van het recreatiegebied en de aansluiting van de N224 de geluidsbelasting af met 0,5 dB(A).
- Ter plaatse van de aan te leggen rotonde geldt het volgende. Binnen het recreatiegebied Ede-West vindt er zowel een fysieke wegingreep als een verkeersintensiteitsverhoging plaats. In het kader van de Wet geluidhinder is hier sprake van een reconstructie situatie. Aangezien het bestemmingsplan niet voorziet in het treffen van maatregelen aan de bron of in het

³ Kenmerk ML-IN9750085

overdrachtsgebied, ontstaat de noodzaak tot het uitvoeren van een bouwakoestisch onderzoek. Bij Gedeputeerde Staten van Gelderland dient verzocht te worden tot het vaststellen van een hogere grenswaarde voor vier woningen welke zijn gelegen nabij de aan te leggen rotonde. Deze conclusie heeft geen betrekking op het wijzigingsplan recreatiegebied Ede West, maar ziet op het bestemmingsplan.

- In gevolge van het zandtransport zal de geluidsbelasting toenemen met 1,2 dB(A).

4.6 Luchtkwaliteit

Voor het plangebied 'bedrijventerreinen A12 Ede-Veenendaal' is een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd door Tauw (R001-4435453SSW-planV01-NL, 14 november 2006). Het onderzoek is ook representatief voor het plangebied 'Recreatiegebied'. Uit het rapport blijkt dat in de bestaande situatie (2006) in het gehele gebied aan de normen voor de luchtkwaliteit wordt voldaan. De recentelijk vastgestelde milieurapportage 2009 bevestigt dit beeld. De milieurapportage geeft een beeld van meerdere milieuaspecten, waaronder luchtkwaliteit. In de milieurapportage 2009 zijn de gegevens uit de zogenaamde rapportage tool beschikbaar opgenomen. Het rijk heeft deze gegevens beschikbaar gesteld. Uit deze rapportage blijkt dat langs de N224 en de Kade de grenswaarden van de Wet milieubeheer niet worden overschreden. Daarom is nader onderzoek naar de luchtkwaliteit niet nodig.

4.7 Geurhinder

Een belangrijke factor voor het behouden en verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving is een juiste afstemming tussen bedrijvigheid, wonen, recreëren en natuur. In de ruimtelijke ordening wordt daarom rekening gehouden met milieuhinder van bedrijven ten opzicht van milieugevoelige functies.

Ten behoeve van de ontwikkeling van het recreatiegebied is de agrarische bestemming aan de bestaande agrarische bedrijven binnen het plangebied onttrokken (aan De Kade en Dr. Hoolboomweg). In de directe omgeving zijn echter diverse andere agrarische bedrijven alsmede een kalvergier-installatie aanwezig die stankhinder kunnen veroorzaken in het plangebied.

Zoals reeds is aangegeven in paragraaf 2.3 is met ingang van 2007 de regelgeving met betrekking tot geurhinder gewijzigd. Omdat volgens de nieuwe regels minder objecten dan voorheen worden beschermd, is het aantal bedrijven dat ontwikkelingsmogelijkheden heeft, naar verwachting, groter dan op basis van de oude beoordelingen. De realisatie van de recreatieplas beperkt derhalve niet de ontwikkelingsmogelijkheden van de omliggende agrarische bedrijven.

4.8 Verkeer

Bureau Goudappel Coffeng, adviseurs verkeer en vervoer, heeft onderzoek gedaan naar de effecten van de aanleg van het recreatiegebied Ede West op de verkeersstromen, zowel in de fase van de aanleg van het gebied (zandwinning) als in de fase van het gebruik⁴.

In totaal zal circa twee miljoen kubieke meter zand worden gewonnen. Het transport van zand naar projecten in de regio zal gespreid in de tijd plaatsvinden. Gegevens over het transport naar deze projecten zijn op dit moment nog niet voorhanden. Een en ander hangt af van de wijze waarop zand in het werk wordt gebracht (spuiten of per vrachtauto) en, indien per auto, de dan beschikbare wegen die als transportroute in aanmerking komen. Ook zal een deel van het zand worden opgeslagen in depot of afgegraven indien er een regionale vraag naar zand is. Omdat niet duidelijk is welke bestemming dit zand krijgt, is een uitspraak over de mogelijke routes van deze auto's niet te geven.

⁴ Verkeersonderzoek recreatieplas Ede West, april 1996

In het uitgevoerde onderzoek is op basis van ervaringen elders als uitgangspunt gehanteerd dat 40% van de bezoekers met de fiets komt. Veenendaal en een groot deel van Ede-Stad liggen binnen een straal van 5 kilometer. Dit is een afstand waarbij veel bezoekers bereid zijn de fiets te nemen. In het rapport wordt aangegeven dat goede fietsvoorzieningen (bijvoorbeeld bewaakte stalling en goede fietsverbindingen) nodig zijn om dit percentage daadwerkelijk te halen.

Ten behoeve van het vigerende bestemmingsplan is onderzocht wat de verkeerskundige gevolgen zijn van de aanleg van de recreatieplas. Er is gekeken naar de verkeerseffecten van gebruik en aanleg. Het maximale aantal bezoekers op een normdag bedraagt op basis van het vigerende bestemmingsplan 6.000. Aangenomen mag worden dat de gemiddelde autobezetting tussen 2,5 en 3 ligt. Aangezien een groot aantal van de bezoekers per fiets komt zal het aantal auto's variëren tussen circa 1.200 en 1.400. Het wegennet krijgt daardoor op een normdag 2.400 tot 2.800 extra verplaatsingen te verwerken.

De Kade is een belangrijke recreatieve fietsroute in noord-zuid richting. Het is dan ook wenselijk om deze verkeersluw te maken. Tevens zal voor het autoverkeer slechts één ingang gerealiseerd worden. De hoofdtoevoerroute wordt gevormd door de N224. Deze weg heeft in alle richtingen goede aansluitingen. In verband met de verkeersveiligheid wordt ontsloten op de Kade. De N224 wordt ter hoogte van de Kade gereconstrueerd. Mogelijk komt er in verband met het recreatiegebied nog een aanvullende aanpassing van de N224.

De hoeveelheid parkeerruimte zal worden afgestemd op de situatie op een normdag. In verband met de exploitatie van het terrein zal betaald parkeren worden ingevoerd. Ten einde de verkeersveiligheid op de openbare wegen in de omgeving van het recreatiegebied de waarborgen zal hier een parkeerverbod worden ingesteld.

Vanwege het voorkomen van overlast voor de woningen langs de Kade is het gewenst de ingang van het recreatiegebied en dus ook het parkeerterrein zoveel mogelijk in de nabijheid van de N224 te situeren.

4.9 Externe veiligheid

De externe veiligheidsaspecten inzake het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg en het spoor zijn meegenomen in het onderzoek: Risicoberekening vervoer gevaarlijke stoffen Bestemmingsplan Ede-west, projectnummer 198426 090818 - HA76, revisie 00, van 6 augustus 2009⁵. Uit het onderzoek blijkt dat er voor de recreatieplas geen knelpunten zijn te verwachten. De recreatieplas ligt weliswaar in de invloedzone van de A30, maar heeft geen verandering van het groepsrisico tot gevolg. Dit komt met name door de grote afstand tussen het recreatiegebied en A30.

Het groepsrisico als gevolg van het vervoer gevaarlijke stoffen over de spoorlijn Utrecht - Arnhem neemt af, omdat het goederenvervoer in de toekomst sterk wordt gereduceerd. Het plaatsgebonden risico ligt onder de oriënterende waarde.

4.10 MER-plicht

Zoals in het bestemmingsplan recreatiegebied Ede West reeds is aangegeven is de aanleg van een dagrecreatiegebied MER-plichtig, wanneer:

- de oppervlakte van het totale gebied groter is dan 50 hectare;
- er sprake is van een golfbaan met tenminste 18 holes;
- er 500.000 bezoekers per jaar of meer worden aangetrokken.

⁵ Dit rapport is opgesteld door Save te Deventer.

Het geplande gebied voldoet niet aan bovenstaande eisen. De grootte van het gebied bedraagt 49 hectare en ligt niet in een gevoelig gebied. Er is geen sprake van een golfbaan. Het totale aantal bezoekers dat jaarlijks het gebied zal bezoeken is minder dan 500.000 personen. Geconcludeerd kan worden dat er voor de aanleg van het totale recreatiegebied derhalve geen Milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

5 Juridische planopzet

Het voorliggende wijzigingsplan bestaat uit een plankaart, voorschriften en een toelichting. De plankaart en de voorschriften vormen samen het juridisch bindende deel van het wijzigingsplan. Deze plantoelichting behoort niet tot het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan en heeft geen rechtskracht.

Het belang van de toelichting is met name gelegen in een weergave van de beleidsuitgangspunten van het vigerende provinciaal en gemeentelijk beleid, de beweegredenen van de initiatiefnemer en de onderzoeksresultaten die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen. Daarnaast is de toelichting van belang voor een juiste interpretatie en toepassing van de plankaart en voorschriften.

Regels

Het voorliggende wijzigingsplan betreft een wijziging van het bestemmingsplan Ede ISEV. De regels bestaan uit inleidende regels, bestemmingsbepalingen, algemene regels en overgangs- en slotbepalingen. In hoofdstuk 2 van de regels zijn specifieke regels gegeven voor de op de kaart aangegeven bestemmingen. De artikelen bestaan uit:

- een bestemmingsomschrijving van de bestemming;
- de bebouwingsregels;
- de ontheffingsmogelijkheden.

Plankaart

In verband met het hierboven vermelde wordt de plankaart van het bestemmingsplan Ede ISEV aangepast. De aanduiding "Landelijk gebied" wordt voor het betreffende plangebied gewijzigd in "Recreatie - dagrecreatie".

6 Economische uitvoerbaarheid

Grond en zand afkomstig uit de waterplas worden afgezet op nader te bepalen infrastructurele en civiele werken.

Het recreatiegebied zal ontwikkeld worden door een marktpartij, in overleg met de gemeente Ede. De gemeente draagt geen risico in de ontwikkeling van het gebied.

7 Overleg en inspraak

Overleg

PM

Inspraak

PM